٢٥٠ سؤال و جواب

دربارەی زندگی عمـر فاروق رضي الله عنه

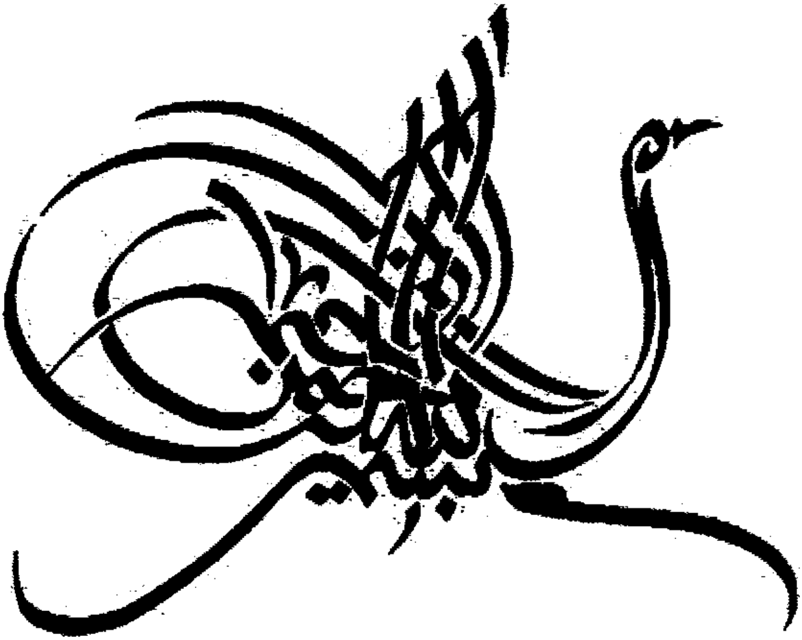

محمد جمالزهی

۲۵۰ سؤال و جواب
درباره‌ی زندگی
حضرت عمر فاروق رضی الله عنه

تالیف:

محمد جمالزهی

بسم الله الرحمن الرحيم

سرشناسنامه : محمد جمالزهی
عنوان : ۲۵۰سوال وجواب درباره زندگی عمر فاروق
مشخصات ظاهری : ۶۷ص
شابک : ۳-۶۰-۵۷۷۵-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : خلفای راشدین -سرگذشتنامه
رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ ۹ د۷۶ج/BP۴/۱۵
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۱۶۵۵
شماره کتابخانه ملی: ۲۵۰۹۴۷۷

نام کتاب : ۲۵۰ سوال وجواب درباره زندگي عمر فاروق

تاليف: محمد جمالزهي

نشر : پيام انديشه

تيراژ: ۳۰۰۰

قطع : رقعي

تاريخ انتشار : اول ۱۳۹۰

چاپ: ثامن ۲۴۱۲۴۳۴ -۰۵۱۱

صحافي: ياسين

شابك: ۹۷۸-۹۶۴-۵۷۷۵-۶۰-۳

سؤال ۱ـ نام خلیفه دوم مسلمانان چیست؟

جواب عمر رضی الله عنه.

سؤال ۲ـ لقب او چیست؟

جواب فاروق.

سؤال ۳ـ کنیه‌اش چه بود؟

جواب ابوحفص.

سؤال ٤ـ نام پدر گرامی‌شان چیست؟

جواب خطاب.

سؤال ۵ـ نام مادر گرامی‌شان چیست؟

جواب حنتمه بنت هشام.

سؤال ٦ـ حضرت عمر رضی الله عنه در چه تاریخی متولد شد؟

جواب ۱۳ سال پس از میلاد پیامبر صلی الله علیه وسلم در مکه متولد شد.

سؤال ۷ـ ابوحفص، به معنای چیست؟

جواب حفص به معنای شیر است.

سؤال ۸ـ چه کسی کنیه را برایش انتخاب کرد؟

جواب: حضرت رسول اکرم ﷺ.

سؤال ۹ـ چه کسی به عمر رضی الله عنه لقب فاروق داد؟

جواب: حضرت رسول اکرم ﷺ.

سؤال ۱۰ـ چگونه ملقب به فاروق شد؟

جواب: در ابتدا مسلمانان مخفیانه عبادت می‌کردند. چون عمر رضی الله عنه مسلمان شد، فرمود: «آیا ما بر حق نیستیم» و گروهی از مسلمانان را برداشت و در مسجدالحرام برای عبادت رفت از و آن‌روز ملقب به فاروق گشت.

سؤال ۱۱ـ حضرت عمر رضی الله عنه در چندمین نسل با پیامبر ﷺ متصل می‌شود؟

جواب: نهمین (کعب)

سؤال ۱۲ـ حضرت عمر رضی الله عنه چه نسبتی با پیامبر ﷺ دارد؟

جواب: پدر خانم آن‌حضرت ﷺ است.

سؤال ۱۳ـ احوال قبل از اسلام حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب: او فردی شریف، نامدار و قدرتمند بود.

سؤال ۱۴ـ پاره‌ای از خصوصیات ظاهری او را بیان کنید.

جواب: او چهره‌اش سفید مایل به سرخی بود. چهره‌اش کم گوشت بود و قد مبارکش بلند بود و دارای هیبت خاصی بود. باهوش و زیرک بود. جلوی سرش مو نداشت.

سؤال ۱۵ـ خاندان عمر رضي الله عنه چه ویژگیهایی داشتند؟

جواب: آنان از بزرگان قریش بودند و هر گاه جنگ و خصومتی بین طایفه‌ای رخ می‌داد برای حل و فصل در خانه آل عمر جمع می‌شدند.

سؤال ۱۶ـ پاره‌ای از خصوصیات اخلاقی عمر رضي الله عنه را بیان کنید؟

جواب: او از نفاق و دورویی به شدت متنفر بود و درباره‌ی منافقان سخت‌گیر بود.

سؤال ۱۷ـ حضرت عمر رضي الله عنه از کدام قبیله بود؟

جواب: بنی عدی که شاخه‌ای از قریش بود.

سؤال ۱۸ـ شغل او قبل از اسلام چه بود؟

جواب او تاجر بود.

سؤال ۱۹ـ او برای تجارت به کدام شهرها سفر می‌کرد؟

جواب عراق، شام، قدس.

سؤال ۲۰ـ حدیثی در فضیلت حضرت عمر رضی الله عنه بیان کنید؟

جواب پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «در امت‌های گذشته کسانی بودند که حقایقی به آنها الهام می‌شد. هرگاه در امت من چنین کسی باشد، همانا او عمر رضی الله عنه است». (بخاری)

سؤال ۲۱ـ حضرت عمر رضی الله عنه در چه سالی مسلمان شد؟

جواب سال ششم بعثت.

سؤال ۲۲ـ حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم برای اسلام عمر رضی الله عنه چه دعایی کرده بود؟

جواب «بار الها! دین اسلام را با مسلمان شدن عمر رضی الله عنه تقویت کن».

سؤال ۲۳ـ عمر رضی الله عنه چگونه مسلمان شد؟

جواب او برای به شهادت رساندن پیامبر شمشیر را برداشت و به سوی خانه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حرکت کرد در بین راه یکی از اصحاب را مشاهده کرد. از او پرسید: ای پسر خطاب با این حالت خشم به کجا می‌روی؟ گفت: برای از بین بردن پیامبرتان، آن صحابه فرمود: از خانه خود خبر بگیر؛ زیرا خواهر و دامادت مسلمان شدند. چون به خانه داماد خود رسید صدای قرآن را شنید از فصاحت آن تعجب کرد و در او انقلابی به وجود آمد و مسلمان شد.

سؤال ۲٤ـ نام داماد حضرت عمر رضی الله عنه که اسلام را برای عمر تشریح کرد، که بود؟

جواب سعید بن زید.

سؤال ۲۵ـ حضرت عمرؓ وقتی جهت اظهار اسلام پیش پیامبرﷺ آمد، پیامبر چه کرد؟

جواب جلو آمد و او را در آغوش گرفت و سه بار دست بر سینه او زد و دعا کرد: «خدایا! کینه و عداوت را از سینه او بیرون کن و قلبش را مالامال از ایمان بگردان».

سؤال ۲۶ـ وقتی پیامبرﷺ از اسلام حضرت عمرؓ باخبر شد، چه عکس‌العملی انجام داد؟

جواب بی‌اختیار فرمود: «الله اکبر».

سؤال ۲۷ـ وقتی مسلمان شد داخل کعبه چه اعلامی نمود؟

جواب فرمود: «از این تاریخ به بعد، خدا را مخفیانه عبادت نمی‌کنیم».

سؤال ۲۸ـ مسلمان شدن او چه تأثیری بر اسلام و مسلمانان داشت؟

جواب اسلام عمرؓ باعث عزت و سربلندی مسلمانان شد.

سؤال ۲۹ـ وقتی عمر رضي الله عنه مسلمان شد، مشرکین چه گفتند؟

جواب گفتند: «نیم جامعه ما از دست رفت».

سؤال ۳۰ـ وقتی حضرت عمر رضي الله عنه خواست اسلام را آشکار سازد به پیامبر صلی الله علیه وسلم چه فرمود؟

جواب «ای رسول خدا صلی الله علیه وسلم، آیا ما بر حق نیستیم، اگر بمیریم یا زنده باشیم». پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «آری ما بر حقیم؛ اگر بمیریم یا زنده باشیم».

سؤال ۳۱ـ پس از این عمر رضي الله عنه چه کرد؟

جواب فرمود: «قسم به ذاتی که تو را به حق مبعوث کرده، امروز اسلام را آشکار می‌کنم».

سؤال ۳۲ـ وقتی عمر رضي الله عنه مسلمان شد چه آیه‌ای نازل شد؟

جواب «یا ایها النبی حسبک الله و من اتبعک من المومنین» (انفال/٦٤)

سؤال ۳۳ـ وقتی حضرت عمرﷺ علناً اسلام را آشکار نمود، مشرکین چه کردند؟

جواب او را تا سر حد مرگ کتک زدند.

سؤال ٣٤ـ چه کسی مشرکین را از عمرﷺ دفع کرد؟

جواب العاص بن وائل بن هشام (پدر عمرو بن عاص).

سؤال ۳۵ـ ابن مسعودﷺ درباره اسلام عمرﷺ چه می‌فرماید:

جواب (ما زلنا اعزه منذ اسلام عمر) از روزی که عمر مسلمان شد، ما عزت یافتیم.

سؤال ٣٦ـ در هنگام مسلمان شدن چند ساله بود؟

جواب ۲۷ ساله.

سؤال ۳۷ـ حضرت عمرﷺ چندمین نفر بود که مسلمان شد؟

جواب قبل از او چهل مرد و ده زن مسلمان شده بودند.

سؤال ۳۸ـ عبدالله بن مسعود رضي الله عنه درباره اسلام عمر رضي الله عنه چه می‌فرماید؟

جواب «از آن روزی که عمر رضي الله عنه مسلمان شد، برای همیشه توانا شدیم».

سؤال ۳۹ـ فردوسی در این‌باره چه می گوید؟

جواب عمر کرد اسلام را آشکار
بیاراست گیتی چو باغ بهار

سؤال ٤٠ـ در چه سالی هجرت کرد؟

جواب سال ۱۳ بعثت.

سؤال ٤١ـ هنگام هجرت چه کرد؟

جواب به کعبه رفت و طواف نمود و دو رکعت مقابل مقام ابراهیم ادا نمود و فرمود: من هجرت می‌کنم فردا نگویید عمر رضي الله عنه فرار کرد هر کسی می‌خواهد فرزندانش یتیم شوند، جلوی مرا بگیرد.

سؤال ٤٢ـ هنگام هجرت چند نفر با او همراه بودند؟

جواب بیست نفر.

سؤال ٤٣ـ نام چند نفری را که با حضرت عمر رضي الله عنه مهاجرت کردند نام ببرید.

جواب زید بن خطاب، سعید بن زید، خنیس بن خدافه، عبدالله تمیمی و عاقل بن بکیر.

سؤال ٤٤ـ حدیثی در فضیلت حضرت عمر رضي الله عنه بیان کنید؟

جواب پیامبر صلى الله عليه وسلم می‌فرماید: «اگر بعد از من پیامبری می‌آمد، آن عمر بن خطاب رضي الله عنه بود». (ترمذی)

سؤال ٤٥ـ همسران حضرت عمر رضي الله عنه چه کسانی بودند؟

جواب او با شش زن ازدواج نمود: ١ـ زینب خواهر عثمان بن مظعون ٢ـ ملیکه بنت جرول ٣ـ قریبه بنت ابوامیه ٤ـ عاتکه بنت زید ٥ـ عاتکه بنت زید ٦ـ ام کلثوم دختر حضرت علی رضي الله عنه.

سؤال ٤٦ـ حضرت عمر رضی الله عنه در چند سالگی ازدواج کرد؟

جواب ۲۳ سالگی.

سؤال ٤٧ـ او چند فرزند داشت؟

جواب ١٤ فرزند، نُه پسر و پنج دختر.

سؤال ٤٨ـ نام فرزندان عمر رضی الله عنه را نام ببرید.

جواب او نُه پسر داشت: ١ـ عبدالله ٢ـ عبدالرحمان اکبر ٣ـ عبدالرحمان اوسط ٤ـ عبدالرحمان اصغر ٥ـ عاصم ٦ـ عیاض ٧ـ زید اکبر ٨ـ عبیدالله ٩ـ زید اصغر.

سؤال ٤٩ـ اولین فرزندش که بود؟

جواب حفصه، همسر رسول خدا صلی الله علیه وسلم.

سؤال ٥٠ـ نام دختران حضرت عمر رضی الله عنه چه بود؟

جواب حفصه، رقیه، فاطمه، صفیه و زینب.

سؤال ٥١ـ با کدام دختر حضرت علی رضی الله عنه ازدواج کرد؟

جواب ام کلثوم.

سؤال ۵۲ـ مهریه او چقدر بود؟

جواب ٤٠ هزار درهم.

سؤال ۵۳ـ نام فرزند حضرت عمرﷺ از ام کلثوم چیست؟

جواب زید و رقیه.

سؤال ٥٤ـ از نوادگان حضرت عمرﷺ که به عدالت مشهور است، که بود؟

جواب عمر بن عبدالعزیز.

سؤال ٥٥ـ نام خواهر حضرت عمرﷺ که در اسلام آوردن به او کمک کرد، چه بود؟

جواب فاطمه بنت خطاب.

سؤال ٥٦ـ نام دختر حضرت عمرﷺ که همسر رسول خدا بود، چیست؟

جواب حفصه.

سؤال ٥٧ـ فرزندان حضرت عمرﷺ از زینب بنت مظعون کدامند؟

جواب عبدالله، عبدالرحمان اکبر و حفصه.

سؤال ۵۸ـ حدیثی در فضیلت حضرت عمر رضی‌الله‌عنه بیان کنید.

جواب پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم فرمود: «خداوند حق را بر زبان و قلب عمر رضی‌الله‌عنه قرار داده است».

سؤال ۵۹ـ سخنی از سخنان فاروق اعظم رضی‌الله‌عنه را بیان کنید.

جواب فرمود: «خداوند بر آن کسی رحم نمی‌کند که او بر دیگران رحم نکند».

سؤال ٦٠ـ وقتی پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم وفات کرد، او چه عکس‌العملی انجام داد؟

جواب شمشیر را برداشت و بر اثر ناراحتی و غم گفت: «رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وسلم وفات نکرده او پیش خداوند رفته است. هر کسی بگوید او وفات کرده گردنش را می‌زنم».

سؤال ٦١ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وسلم چند حدیث روایت کرده است؟

جواب ۵۳۷ حدیث.

سؤال ٦٢ـ وقتی حضرت عمرﷺ به رسول خداﷺ فرمود: شایسته نیست، عموم مردم در خانه شما رفت و آمد کنند، کدام آیه نازل شد؟

جواب «و اذا سالتموهن متاعاً فاسألوهنّ من وراء حجاب»

سؤال ٦٣ـ نمونه‌ای از مهر و محبت عمر را به رسول خداﷺ بیان کنید.

جواب روزی برای ادای نماز جمعه به مسجد می‌رفت. از ناودان خانه حضرت عباسﷺ خونی بر لباس او ریخت، دستور داد جهت ناودان را عوض کنند؛ امّا وقتی ابن عباسﷺ به او فرمود: رسول خداﷺ این ناودان را نصب کرده است، عمر او را قسم داد تا بر شانه‌اش بالا رود و ناودان را بر جایش نصب کند.

سؤال ٦٤ـ وقتی حضرت عمرﷺ اثر حصیر را بر پهلوی رسول خداﷺ دید، چه فرمود؟

جواب: او گریست و فرمود: «کسری و قیصر در بهترین بسترها می‌خوابند و رسول خدا بر حصیر».

سؤال: ٦٥ـ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم وقت اعتکاف او در کعبه، چه سخنی به او فرمود که به آن افتخار می‌کرد؟

جواب: فرمود: «برادرم ما را هم در دعای خود شریک بگردان».

سؤال: ٦٦ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه در چند غزوه شرکت کرد؟

جواب: در همه غزوات با پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم همراه بود.

سؤال: ٦٧ـ او در غزوه بدر چه کسی را کشت؟

جواب: دایی خود، «عاصم بن هشام» را.

سؤال: ٦٨ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه در غزوه خندق چه مسئولیتی داشت؟

جواب: او نگهبان ناحیه‌ای بود که رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وسلم او را مامور آنجا کرده بود.

سؤال: ٦٩ـ آیا حضرت عمر رضی‌الله‌عنه از بیعت کنندگان رضوان بود؟

جواب: آری.

سؤال ۷۰ـ خداوند از کسانی‌که در بیعت الرضوان حضور داشتند، چگونه یاد می‌کند؟

جواب: می‌فرماید: «لقد رضی الله عن المومنین اذ یبایعونک تحت الشجرة». خداوند از کسانی‌که زیر درخت با تو بیعت کردند، خشنود است.

سؤال ۷۱ـ پیامبرﷺ در جنگ بدر به چه کسی دستور داد تا سخنان ابوسفیان را جواب دهد؟

جواب: حضرت عمرؓ.

سؤال ۷۲ـ حدیثی در فضیلت حضرت عمرؓ بیان کنید؟

جواب: وقتی عمرؓ مسلمان شد، جبرئیل نزد من آمد و فرمود: «اهل آسمان به اسلام عمرؓ خوشحال شدند». (حاکم)

سؤال ۷۳ـ سخنی دیگر از سخنان حضرت عمرؓ را بیان کنید.

جواب «اگر صبر و شکر دو سواری بودند، بر هر کدام می‌نشستم، با ک و ترسی نداشتم».

سؤال ۷٤ـ حضرت عمر رضی الله عنه در زمان خلافت حضرت ابوبکر رضی الله عنه چه سمتی داشت؟

جواب مشاور حضرت ابوبکر رضی الله عنه بود.

سؤال ۷۵ـ اعلام عمومی او در روز خلافتش چه بود؟

جواب ای مردم مرا بر اشتباهاتم آگاه کنید. (احب الناس الی من رفع الی عیوبی).

سؤال ۷٦ـ خلافت چه تغییری در زندگی عمر آورده بود؟

جواب هیچ تغییری در او پدید نیامد و تنها او را بیشتر متواضع کرده بود.

سؤال ۷۷ـ حضرت ابوبکر رضی الله عنه هنگام وفات چه سفارشی به عمر رضی الله عنه کرد؟

جواب فرمود: «پس از فوت من، روز را به شب نرسان؛ مگر اینکه مردم را به یاری فرمانده‌ام؛ مثنی بفرست».

سؤال ۷۸ـ حضرت عمرﷺ در چه سالی به خلافت رسید؟

جواب در سال ۱۳ هجری قمری.

سؤال ۷۹ـ در چند سالگی خلیفه شد؟

جواب ۵۳ سالگی.

سؤال ۸۰ـ حضرت عمرﷺ هنگامی‌که به خلافت رسید، چه کرد؟

جواب بر پله منبر، جای پای حضرت ابوبکرﷺ نشست و خطبه‌ای ایراد کرد.

سؤال ۸۱ـ اولین خطبه‌ای که بعد از خلیفه شدن ایراد کرد، چه بود؟

جواب فرمود: «من مثل شما هستم. هر کسی را ببینم بر کسی ظلم کرده، گونه‌اش را به خاک می‌مالم».

سؤال ۸۲ـ خلافت حضرت عمر رضی الله عنه چگونه بود؟

جواب او در حین اینکه ساده و فروتن بود، بر مسلمانان ترحم داشت. در امور حکومت شدید بود و هرگز به استانداران و فرمانداران خود اجازه نمی‌داد در عیش و رفاه باشند.

سؤال ۸۳ـ حضرت عمر رضی الله عنه در زمان خلافت خود چگونه زندگی می‌کرد؟

جواب او کاملاً زندگی ساده و بی‌پیرایه‌ای داشت و همانند دیگران لباس می‌پوشید.

سؤال ۸٤ـ مهمترین فتوحات حضرت عمر رضی الله عنه را ذکر کنید.

جواب عراق، ایران، شام، مصر، طرابلس غربی، آذربایجان، نهاوند، بصره، کوفه و... .

سؤال ۸۵ـ در چه سالی دمشق را فتح کرد؟

جواب در سال ۱٤ هجری قمری.

سؤال ۸٦ـ فتوحات حضرت عمر رضی الله عنه به چند شهر رسید؟

جواب تقریباً ۱۳٦۰ شهر.

سؤال ۸۷ـ از فرماندهان حضرت عمرؓ ٤ نفر را نام ببرید.

جواب ابوعبیده جراحؓ، عمرو بن العاصؓ، خالد بن ولیدؓ و طلیحه بن خویلدؓ.

سؤال ۸۸ـ اردن و طبریه در چه سالی فتح شدند؟

جواب در سال ۱۵ هجری قمری.

سؤال ۸۹ـ ایران در زمان کدام خلیفه فتح شد؟

جواب حضرت عمرؓ.

سؤال ۹۰ـ چرا لشکر اسلام در ابتدای جنگ با ایرانیان شکست خوردند؟

جواب زیرا آنها بر فیلها سوار بودند و اسب‌های سپاه اسلام با دیدن فیلها رم کردند.

سؤال ۹۱ـ این جنگ در چه سالی به وقوع پیوست؟

جواب ۱۳ هجری قمری.

سؤال ۹۲ـ در این جنگ چند نفر شهید شدند؟

جواب ٤٠٠٠ نفر مسلمان شهید شدند و ٦٥٠٠ نفر ایرانی از بین رفتند.

سؤال ۹۳ـ کدام فرمانده حضرت عمر در این جنگ شهید شد؟

جواب ابوعبیده رضی‌الله‌عنه.

سؤال ٩٤ـ وقتی حضرت عمر رضی‌الله‌عنه خواست، شخصاً فرماندهی جنگ قادسیه را به عهده بگیرد، حضرت علی رضی‌الله‌عنه چه فرمود؟

جواب او با این امر مخالفت کرد و فرمود: «در صورت شهادت شما مسلمانان دچار پراکندگی و تفرقه می‌شوند؛ لذا کسی دیگر را برای فرماندهی انتخاب کنید».

سؤال ٩٥ـ چه کسی به فرماندهی جنگ قادسیه انتخاب شد؟

جواب حضرت سعد بن ابی وقاص رضی‌الله‌عنه.

سؤال ٩٦ـ فرمانده ایرانیان در جنگ با لشکر حضرت عمر رضی‌الله‌عنه چه کسی بود؟

جواب رستم فرخزاد.

سؤال ۹۷ـ فتح الفتوح کدام جنگ بود؟

جواب جنگی که به آن جنگ نهاوند نیز می‌گویند و لشکر اسلام بر ایرانیان پیروز شدند.

سؤال ۹۸ـ فرمانده جنگ نهاوند چه کسی بود؟

جواب فرماندهی این جنگ را حضرت عمرؓ به نعمان بن مقرن سپرد.

سؤال ۹۹ـ حضرت عمرؓ چگونه بیت المقدس را فتح کرد؟

جواب بدون خونریزی و جنگ.

سؤال ۱۰۰ـ وقتی حضرت عمرؓ به دروازه بیت المقدس رسید، پطرک چه گفت؟

جواب فریاد زد: این همان کسی است که بیت المقدس به دست او فتح می‌شود.

سؤال ۱۰۱ـ حضرت عمر باؓ ساکنین بیت المقدس چه کرد؟

جواب: به آنها امان داد و آنها آزادانه به انجام مراسم خود می‌پرداختند و در عوض جزیه، پرداخت می‌کردند.

سؤال ۱۰۲ـ حضرت عمر رضي الله عنه هنگام سفر به بیت المقدس چه کسی را جانشین خود قرار داد؟

جواب: حضرت علی رضي الله عنه.

سؤال ۱۰۳ـ حضرت عمر رضي الله عنه وقتی در راه شام خانواده‌های مستضعف را دید، چه کرد؟

جواب: پرسید: چرا از بیت المال به آنها رسیدگی نمی‌شود؟ گفتند: آنها مسیحی هستند. حضرت عمر رضي الله عنه فرمود: مگر انسان نیستند؟ و دستور داد، سریعاً به آنها رسیدگی شود.

سؤال ۱۰٤ـ حدیثی در فضیلت حضرت عمر رضي الله عنه بیان کنید.

جواب: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «ای عمر رضي الله عنه شیطان از تو فرار می‌کند». (احمد)

سؤال ۱۰۵ـ سخنی از سخنان گهربار حضرت عمر ﷺ بیان کنید.

جواب او فرمود: «خداوند با اسلام به شما عزت داده است. هر گاه عزت را در غیر آن جستجو کنید خوار می‌شوید».

سؤال ۱۰۶ـ داستان «یا سارية الجبل» چیست؟

جواب حضرت عمر ﷺ حین خطبه در مسجد النبی فرمود: «یا سارية الجبل» چون از این سخن سوال کردند، فرمود: «ارتش اسلام در نهاوند عراق مشغول جنگ بود و دشمن می‌خواست از پشت حمله کند. من به ساریه، فرمانده لشکر هشدار دادم. وقتی ساریه آمد، این مطلب را تایید کرد».

سؤال ۱۰۷ـ سالانه چند دست لباس از بیت المال سهمیه داشت؟

جواب سالی دو دست لباس.

سؤال ۱۰۸ـ حضرت عمر رضی الله عنه بـه اسـتانداران چـه دستورالعملی صادر کرد؟

جواب ۱ـ لباس نازک نپوشید ۲ـ نان غربـال شـده نخورید ۳ـ درب خـانه خـود را بـر روی مـردم نبندید ٤ـ به عیادت مریضان برویـد و در تـشییع مردگان حاضر شوید.

سؤال ۱۰۹ـ نمونه‌ای از مواخـذه اسـتانداران بـه دست حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب زمان حج همه استانداران را جمع کرد و در جمع مردم فرمود: اگر حاکمی بر شما ظلم کـرده، شکایت کنید. شخصی بلند شد و گفت: حاکم بـه من صد شلاق زده. عمرو بن عاص رضی الله عنه بلند شـد و گفت: اگر چنین باشد عزتی برای ما باقی نمی‌ماند. عمر رضی الله عنه فرمود: رسـول خـدا صلی الله علیه وسلم فرمـود: «از مـن قصاص بگیرید» عمرو بن عاص رضی الله عنه شخص شاکی را راضی کرد تا در عوض هر تازیانه دو سکه بـه او پرداخت شود و شاکی راضی شد.

سؤال ۱۱۰ـ حضرت عمرﷺ چه کسی را مأمور کرد تا اخبار استانداران را به او منتقل کند؟

جواب محمد بن مسلمه.

سؤال ۱۱۱ـ حضرت عمرﷺ چه زمانی را برای تشکیل کنفرانس استانداران معین نمود؟

جواب موسم حج را.

سؤال ۱۱۲ـ اگر از استانداران کوتاهی می‌دید چه می‌کرد؟

جواب بدون هیچ ملاحظه‌ای از او توضیح می‌خواست؛ حتی بسیاری از استانداران را به خاطر کاری کوچک مورد بازخواست قرار می‌داد.

سؤال ۱۱۳ـ نمونه‌ای از شیوه‌ی کنترل استانداران را بیان کنید.

جواب وقتی حذیفه را به سوی مدائن فرستاد، زمان بازگشت او جایی کمین گرفت تا ببیند، آیا ظاهر او مثل همان روزی است که از مدینه بیرون رفته است یا تغییر کرده و با خود مال و منال آورده

است؛ امّا وقتی او را سالم دید با او همراه شد و فرمود: تو برادر من هستی.

سؤال ۱۱۴ـ وقتی حضرت عمر رضی الله عنه شنید که والی او؛ ولید بن عقبه با یهودیان بن تغلب در نزاع و درگیری است، چه کرد؟

جواب او را عزل کرد و کسی دیگر را به جایش فرستاد.

سؤال ۱۱۵ـ حضرت عمر رضی الله عنه در امر امنیت چه برنامه‌ای داشت؟

جواب خودش شب‌ها در کوچه‌های مدینه گشت می‌زد. اگرچنانکه کاروانی به سوی مدینه می‌آمد شب هنگام با همراهان خود از آنها حفاظت می‌کرد.

سؤال ۱۱۶ـ وقتی حضرت عمر رضی الله عنه خواست غنایم بیت المقدس و مصر را تقسیم کند، ابتدا از چه گروهی آغاز نمود؟

جواب از اهل بیت، سپس رزمندگان بدر.

سؤال ۱۱۷ـ بیشترین فتوحات در زمان کدام خلیفه انجام شد؟

جواب حضرت عمر رضی الله عنه.

سؤال ۱۱۸ـ نمونه‌ای از احترام او را به خانواده مجاهدان در راه خدا بیان کنید.

جواب او گاهی خودش نامه مجاهدان را به خانواده آنها تحویل می‌داد و جواب را نیز خودش تحویل می‌گرفت.

سؤال ۱۱۹ـ توانایی حضرت عمر رضی الله عنه در مدیریت استانداران و فرماندهان چگونه بود؟

جواب در این مسأله بسیار جدی بود. امرا و استانداران را زیر ذره بین می‌پایید و کوتاهی و تساهل را از آنها نمی‌پذیرفت.

سؤال ۱۲۰ـ سخنی از سخنان حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب «گناه کم کنید تا مرگتان آسان باشد».

سؤال ۱۲۱ـ به سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه فرمانده قادسیه چه سفارشی نمود؟

جواب توصیه کرد به قیادت خود و خویشاوندی‌اش به پیامبر مغرور نشود؛ زیرا نزد خدا کسی ارزش دارد که تقوای بیشتری داشته باشد.

سؤال ۱۲۲ـ چگونه آن‌حضرت صلی الله علیه وسلم از گسترش اسلام در زمان خلافت حضرت عمر رضی الله عنه اطلاع یافته بود؟

جواب آن‌حضرت صلی الله علیه وسلم روزی خواب دید و فرمود: خواب دیدم من از چاهی آب می‌کشم سپس ابوبکر آمد و دلو را از دستم گرفت. یک یا دو دلو کشید سپس عمر رضی الله عنه آمد و دلو را گرفت و بمحض اینکه دلو در دست او قرار گرفت. به یک دلو بزرگ تبدیل شد.

سؤال ۱۲۳ـ چگونه می‌توان به خدمات و فتوحات او پی برد؟

جواب حتماً باید کتاب سیرت و غزوات حضرت عمر رضی الله عنه را مطالعه کرد.

سؤال ۱۲٤ـ حدیثی در فضیلت او بیان کنید.

جواب رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: «ان الشیطان لیفرن منک یاعمر». (احمد)؛ ای عمر، شیطان از تو می‌گریزد.

سؤال ۱۲۵ـ چه کسی تاریخ هجری را تأسیس کرد؟

جواب حضرت عمر رضی الله عنه.

سؤال ۱۲٦ـ آیا عمر رضی الله عنه از عشره مبشره است؟

جواب آری.

سؤال ۱۲۷ـ کرامتی از کرامات حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب زمانی که مصر به دست عمرو بن عاص رضی الله عنه فتح شد، رود نیل خشک و کم آب بود. حضرت

عمر رضی‌الله‌عنه نامه‌ای به آن نوشت و حضرت عمرو بن عامر آن‌را در رود نیل انداخت و آب نیل بالا آمد.

سؤال ۱۲۸ـ داستان قضاوت عمر رضی‌الله‌عنه بعد از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وسلم چه بود؟

جواب یکی از منافقان پس از اینکه رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وسلم درباره او قضاوت کرد به قضاوت پیامبر راضی نشد و پیش حضرت عمر رضی‌الله‌عنه آمد تا شاید به نفع او قضاوت کند. حضرت عمر رضی‌الله‌عنه شمشیر را برداشت و گردنش را قطع کرد و فرمود: قضاوت عمر رضی‌الله‌عنه بعد از پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم این است.

سؤال ۱۲۹ـ مردم هنگام خلافت چه لقبی به او دادند؟

جواب امیر المومنین.

سؤال ۱۳۰ـ لباس او چگونه بود؟

جواب او لباس ضخیم و کلفت می‌پوشید؛ حتی بسا اوقات در لباس او چندین پینه مشاهده می‌شد.

سؤال ۱۳۱ـ نمونه‌ای از زهد خلیفه دوم را بیان کنید.

جواب روزی از بحرین مقداری مشک و مواد خوشبو آوردند. عاتکه، همسرش خواست به آنها دست بزند. فرمود: دست نزن؛ زیرا دست خود را به لباست می‌مالی و سهمیه ما از مسلمانان بیشتر می‌شود.

سؤال ۱۳۲ـ او در دوران خلافت چند سال حج کرد؟

جواب ۱۰ سال.

سؤال ۱۳۳ـ جایگاه اهل بیت نزد حضرت عمر رضي الله عنه چگونه بود؟

جواب او فوق‌العاده به آنها احترام می‌گذاشت. روزی کاروانی پارچه از یمن آورد. او همه آنها را بین مهاجرین و انصار تقسیم کرد. پارچه‌ای به اندازه قامت حضرت حسن رضي الله عنه و حسین رضي الله عنه

نواده‌های پیامبر ﷺ نبود. نامه ای به فرمانروای یمن نوشت تا به اندازه قامت آنها لباس تهیه کند.

سؤال ۱۳٤ـ نمونه‌ای از عدالت عمر رضي الله عنه را بیان کنید.

جواب: فرزند او ابوشحمه در مصر متهم به شرابخواری شد. عمرو بن عاص رضي الله عنه او را در خانه‌اش حد زد. حضرت عمر رضي الله عنه خبردار شد و اور ا در ملا عام شلاق زد و عمرو بن عاص را عزل کرد.

سؤال ۱۳۵ـ آیه‌ای که در تأیید رای عمر رضي الله عنه درباره‌ی تحریم شراب آمده، کدام است؟

جواب: آیه ۹۰ سوره مائده.

سؤال ۱۳٦ـ در خشکسالی (عام الرمادة) حضرت عمر رضي الله عنه چه کرد؟

جواب: او دست عموی پیامبر ﷺ (عباس) را گرفت و فرمود: «اللهم انا نتوسل الیک بعم نبیک ان تذهب

عنا المحل». چنان شد که باران چند شبانه روز بر آنها بارید.

سؤال ۱۳۷ـ حضرت عمر ﷺ در دوران جوانی چه فنی را می‌دانست؟

جواب کشتی، شمشیرزنی و سوارکاری.

سؤال ۱۳۸ـ پیامبر ﷺ بین کدام صحابی و حضرت عمر ﷺ پیمان برادری بست؟

جواب عتبان بن مالک (بزرگ قوم بنی سالم).

سؤال ۱۳۹ـ حضرت عمر ﷺ چند سال از پیامبر کوچک‌تر است؟

جواب ۱۳ سال.

سؤال ۱۴۰ـ وقتی قبطی شکایت فرزند عمرو بن عاص (استاندار مصر) را نزد عمر ﷺ برد که مرا زده است، عمر ﷺ چه کرد؟

جواب حضرت دستور داد، پیش عمرو بن عاص از او قصاص گرفته شود. و به قبطی فرمود: پدرش

را نیز بزن و فرمود: «ای عمرو بن عـاص از کـی مردم را به بردگی کشیده‌اید؛ در حالیکه مادرانشان آنها را آزاد به دنیا آورده‌اند».

سؤال ۱٤۱ـ نمونه‌ای دیگر از عـدالت فـاروقی را بیان کنید.

جواب در سفر حج مردم پـیش حـضرت عمـر رضي الله عنه شکایت بردند که ابوسفیان مجرای آب را بـه نفـع خود سوق داده است تـا آب بـاران بـه زمـین او برود. حضرت عمـر رضي الله عنه، ابوسـفیان را خواسـت و محل را بازدید کرد و دستور داد ابوسفیان با دست خود سنگ و خاک را بردارد.

سؤال ۱٤۲ـ روز قـیامـت ابوبـکر رضي الله عنه و عــمر رضي الله عنه چگونه محشور میشوند؟

جواب با رسول خدا صلى الله عليه وسلم، در حالیکه دست‌هایـشان در دست پیامبر صلى الله عليه وسلم است.

سؤال ۱٤۳ـ نسبت حضرت عمر رضي الله عنه با علی رضي الله عنه چـه بود؟

جواب داماد حضرت علی رضی الله عنه بود.

سؤال ۱٤٤ـ حدیثی در فضیلت او بیان کنید.

جواب پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «خداوند حق را بر زبان و قلب عمر نهاده است».

سؤال ۱٤٥ـ وقتی حضرت عمر رضی الله عنه به پیامبر صلی الله علیه وسلم پیشنهاد داد که در نماز جنازه منافقان شرکت نکنیم، کدام آیه نازل شد؟

جواب «و لا تصل علی احد مات منهم ابداً».

سؤال ۱٤٦ـ چند کتاب در سیرت حضرت عمر رضی الله عنه نام ببرید.

جواب الفاروق، سیرت عمر بن خطاب و تاریخ الخلفا سیوطی.

سؤال ۱٤٧ـ نمونه‌ای از خداترسی حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب پس از مجروح شدن به دست ابولولو، در حالی نماز می‌خواند که خون از زخم‌هایش جاری

بود و می‌فرمود: «کسی‌که نماز از او فـوت شـود، دین ندارد».

سؤال ۱۴۸ـ وقتی رومیان شخصی را بـرای تـرور حضرت عمر رضی‌الله‌عنه فرستادند، چه اتفاقی افتاد؟

جواب او چون سـاده زیـستی و تقـوای حـضرت عمر رضی‌الله‌عنه را دید، مسلمان شد.

سؤال ۱۴۹ـ چه کسی پیـشنهاد داد بـه حـضرت عمر رضی‌الله‌عنه لقب امیر المومنین داده شود؟

جواب مغیره.

سؤال ۱۵۰ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه با اسرای مرتدین چه کرد؟

جواب آنها را آزاد کرد.

سؤال ۱۵۱ـ خلاصه‌ای از زندگی او را بیان کنید.

جواب او زنـدگی سـاده‌ای داشـت. از خـوردن غذاهای رنگارنگ خودداری می‌کرد. بر لبـاس او چندین پینه مشاهده می‌شد. همواره بر رعیت خود

نظارت داشت. شبها به گشت و گذار می‌پرداخت تا مردم آسوده بخوابند.

سؤال ۱۵۲ـ وقتی منافقین به همسر پیامبر ﷺ تهمت زدند عمر رضی الله عنه چه فرمود؟

جواب «سبحانک هذا بهتان عظیم» و خداوند نیز سخن او را تأیید کرد.

سؤال ۱۵۳ـ حضرت عمر رضی الله عنه به بیوه زنان و مستضعفین چگونه خدمت می‌کرد؟

جواب او برایشان حقوقی تعیین کرده بود و به رعایت حق آنها مسلمانان را تشویق می‌کرد.

سؤال ۱٥٤ـ نمونه‌ای از این خدمت را بیان کنید.

جواب طلحه بن عبیدالله رضی الله عنه می‌فرماید: شبی حضرت عمر رضی الله عنه را دیدم که از خانه‌ای بیرون آمد. صبح وقتی به آن خانه رفتم، پیرزن علیلی را دیدم. گفتم: دیشب آن مرد اینجا چه کاری داشت؟

گفت: او از مدتی است که به من در امور کارها کمک می‌کند و مخارجم را تأمین می‌کند.

سؤال ۱۵۵ـ سخنی از سخنان گهربار او را بیان کنید.

جواب فرمود: «بهترین شما نزد من کسی است که مرا بر عیوبم آگاه کند».

سؤال ۱۵٦ـ ابوجهل چه نسبتی با حضرت عمر رضی الله عنه داشت؟

جواب دایی او بود.

سؤال ۱۵۷ـ اولین کسی‌که نماز تراویح را به صورت منظم در مساجد برگزار نمود، چه کسی بود؟

جواب حضرت عمر رضی الله عنه.

سؤال ۱۵۸ـ پاره‌ای از خدمات تعلیمی حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب: او در گوشه و کنار مملکت عظیم اسلامی کلاس درس و تعلیم قرآن ایجاد کرد و برای معلمین حقوق ویژه تعیین نمود.

سؤال ۱۵۹ـ نسبت به تعلیم قرآن چه حساسیتی داشت؟

جواب: او تعلیم قرآن را اجباری کرده بود و از قبایل عرب امتحان می‌گرفت و کسی‌که قرآن را بلد نبود، او را مؤاخذه می‌کرد.

سؤال ۱۶۰ـ چه کسانی را برای تعلیم قرآن به حمص و دمشق فرستاد؟

جواب: عباده رضی الله عنه را به حمص و ابودرداء رضی الله عنه را به دمشق فرستاد.

سؤال ۱۶۱ـ پاره‌ای از خدمات اجتماعی حضرت عمر رضی الله عنه را نام ببرید؟

جواب: توسعه مسجد الحرام، ایجاد کاروان‌سرا بین راه مکه و مدینه، حفر چاهها در مسیر شهرها و توسعه مسجد النبی.

سؤال ۱٦۲ـ چرا حضرت عمر رضي الله عنه بـه عبـدالله بـن عباس رضي الله عنه از دیگران بیشتر احترام می‌گذاشت؟

جواب زیرا او در علم قرآن برتری داشت.

سؤال ۱٦۳ـ چند صحابه را نام ببرید که در زمـان حضرت عمر رضي الله عنه وفات کردند؟

جواب عتبه بن غزوان، ابـو قحافـه (پـدر ابـوبکر صدیق)، ابوعبیده جراح، بلال، زینب بنت جحـش و خالد بن ولید رضي الله عنهم.

سؤال ۱٦٤ـ قانون عمر رضي الله عنه در مورد کسبه چگونـه بود؟

جواب آنها باید حتماً از مـسایل شـرعی دربـاره‌ی معاملات آگاهی داشته باشند.

سؤال ۱٦۵ـ چرا این قانون را وضع کرد؟

جواب تا مردم به ربا نیفتند و مرتکب حرام نشوند.

سؤال ۱٦٦ـ از مسایل دیگری که حضرت عمر رضي الله عنه در بازار به مسلمین گوشزد کرد، چه بود؟

جواب به آنها فرمود: «کسی حق ندارد، قوت مردم را احتکار کند و یا در معاملات فریب‌کاری کند یا گران‌فروشی کند» (تقریباً قانونی مثل قانون امروز کشورها).

سؤال ۱۶۷ـ حضرت عمر رضی الله عنه مردم را به چه چیزی تشویق می کرد؟

جواب او مردم را به تجارت و کسب مال حلال تشویق می‌کرد. روزی از غلامی پرسید: شغل تو چیست؟ گفت: بیکارم. حضرت فرمود: از چشم ما افتادی.

سؤال ۱۶۸ـ نظر او در مورد خودکفایی چه بود؟

جواب حضرت همواره بازار را زیر نظر داشت و اگر کمبودی بود به مسلمانان هشدار می‌داد و می‌فرمود: روزی نرسد که مسلمانان به دیگران محتاج شوند.

سؤال ۱۶۹ـ سخنی از سخنان حضرت عمر رضی الله عنه را بگویید.

جواب فرمود: «علم بیاموزید؛ قبل از اینکه به سروری قومی نایل شوید».

سؤال ۱۷۰ـ نمونه‌ای از زهد و خداترسی او را بیان کنید.

جواب اسلم، غلام حضرت عمر رضی الله عنه می‌گوید: گوشه‌ای از مدینه آتشی مشاهده کردیم. حضرت فرمود: آنجا شاید کاروانی آمده، هوا سرد است. شاید نیازی به کمک داشته باشند. عمر مخفیانه به آنجا رسید. زنی آتشی روشن کرده بود و دیگی روی آن بود. عمر رضی الله عنه پس از اجازه وارد شد، به زن گفت: چه می‌پزی؟ گفت: هیچ، در دیگ سنگ گذاشتم تا کودکانم را آرام کنم. «خدا از عمر سؤال کند». عمر گفت: او از حال شما باخبر نیست. زن گفت: پس چگونه زعامت ما را به عهده گرفته است. عمر برگشت و از بیت المال کمی آرد و گوشت برداشت و بر شانه خود گذاشت. من گفتم: به من بده تا حمل کنم. فرمود:

آیا روز قیامت گناهان مرا نیز حمل می‌کنی؟ چون آنجا رسید با دست خود برای آنها غذا پخت. من دود را از بین ریش او دیدم که خارج می‌شد.

سؤال ۱۷۱ـ حضرت عمر رضی الله عنه بر انگشتر خود چه جمله‌ای حک کرده بود؟

جواب کفی بالموت واعظاً یا عمر. ای عمر برای پنددهی، مرگ کافی است.

سؤال ۱۷۲ـ وقتی حضرت علی رضی الله عنه چلچراغهای مسجد را دید، چه فرمود؟

جواب خداوند قبر عمر رضی الله عنه را منور کند که مساجد ما را منور کرد.

سؤال ۱۷۳ـ حضرت عمر رضی الله عنه چه خدمتی به مسجدالنبی کرد؟

جواب او مسجد را توسعه داد و آنرا فرش نمود.

سؤال ۱۷٤ـ پاره‌ای از دیگر خدمت او به اسلام را نام ببرید.

جواب یهود را که دشمنان سرسخت اسلام بودند از حجاز به شام منتقل کرد و اهل نجران را به کوفه فرستاد.

سؤال ۱۷۵ـ حدیثی در فضیلت او بیان کنید.

جواب پیامبر فرمود: «از خشم عمر رضی الله عنه بترسید زیرا هر گاه او خشم کند، خداوند نیز خشم می‌کند». (کنز العمال)

سؤال ۱۷۶ـ چند منبر (مسجد جامع) در زمان خلافت حضرت عمر رضی الله عنه ایجاد شد؟

جواب دوازده هزار.

سؤال ۱۷۷ـ کدام دو شهر را حضرت عمر رضی الله عنه آباد کرد؟

جواب بصره و کوفه.

سؤال ۱۷۸ـ زمان مشکلات، حضرت عمر رضی الله عنه با چه کسی مشورت می‌کرد؟

جواب حضرت علی رضی الله عنه.

سؤال ۱۷۹ـ حضرت عمر رضی الله عنه به حضرت علی رضی الله عنه چه لقبی داده بود؟

جواب پدر یتیمان.

سؤال ۱۸۰ـ حضرت عمر رضی الله عنه، علی رضی الله عنه را با چه لقبی صدا می‌زد؟

جواب یا قرة العین یا علی. علی ای مایه‌ی خنکی چشمان.

سؤال ۱۸۱ـ حضرت عمر رضی الله عنه درباره حضرت علی رضی الله عنه چه می‌فرماید؟

جواب «در زمان پیامبر صلی الله علیه وسلم ما به حضرت علی رضی الله عنه چنان می‌نگریستیم که ستارگان را نگاه می‌کردیم».

سؤال ۱۸۲ـ آخرین خواسته حضرت عمر رضی الله عنه چه بود؟

جواب فرمود: «تنها چیزی که می‌خواهم این است که بعد از مرگ، مرا در کنار مولایم رسول الله دفن کنید».

سؤال ۱۸۳ـ سخنی از سخنان حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب فرمود: «نزد توبه‌کنندگان بنشینید که قلبشان نرم است».

سؤال ۱۸٤ـ سخنی از عمر رضی الله عنه درباره حضرت علی رضی الله عنه بیان کنید.

جواب «زنان عاجزند فرزندی چون علی رضی الله عنه بزایند».

سؤال ۱۸۵ـ چه کسی در ابتدا به حضرت ابوبکر رضی الله عنه پیشنهاد داد، قرآن را جمع آوری کند؟

جواب حضرت عمر رضی الله عنه.

سؤال ۱۸٦ـ وقتی حضرت عمر رضی الله عنه دعا کرد که ای خداوند موضوع شراب را برای ما نمایان کن، چه آیه‌ای نازل شد؟

جواب آیه ۹۰ سوره مائده.

سؤال ۱۸۷ـ حدیثی بیان کنید که به علم و دانش عمر رضی الله عنه اشاره دارد؟

جواب رسول خدا ﷺ فرمود: «در خواب دیدم که از کاسه‌ای شیر نوشیدم تا آنجا که از انگشتانم سرریز شد و بعد آن را به عمر ؓ دادم او نیز نوشید. اصحاب گفتند: تعبیر چیست؟ فرمود: علم.

سؤال ۱۸۸ـ اهمیت نماز در نزد عمر ؓ چقدر بود؟

جواب او فوق‌العاده بر برپایی نماز تأکید داشت و می‌فرمود: «کسی که از او نماز فوت شود، هیچ سهمی در اسلام ندارد».

سؤال ۱۸۹ـ ایشان چند حج انجام دادند؟

جواب ده حج و در حج آخر ازواج مطهرات را نیز برای ادای حج همراه بردند.

سؤال ۱۹۰ـ آخرین حج حضرت عمر ؓ در چه سالی انجام گرفت؟

جواب سال ۲۳ هجری قمری.

سؤال ۱۹۱ـ اقامت کدام گروه در مدینه منوره در زمان خلافت عمر ؓ ممنوع بود؟

جواب مجوس عراق، فارس، نصارای شام و مصر.

سؤال ۱۹۲ـ علت منع اقامت آنها چه بود؟

جواب این سیاست و وسعت نظر حضرت عمر رضي الله عنه بود؛ زیرا آنها مغلوب و شکست خورده‌ی اسلام بودند؛ در صورت سکونت در مدینه احتمال توطئه و کارشکنی بود.

سؤال ۱۹۳ـ حضرت سعید بن زید رضي الله عنه درباره حضرت عمر رضي الله عنه چه می‌فرماید؟

جواب او بر موت حضرت عمر رضي الله عنه گریه می‌کرد. گفتند چرا گریه می‌کنی؟ گفت: وفات عمر رضي الله عنه چنان رخنه‌ای در اسلام ایجاد کرد که تا روز قیامت پُر نمی‌شود.

سؤال ۱۹٤ـ عبدالله بن مسعود رضي الله عنه درباره حضرت عمر رضي الله عنه چه فرمود؟

جواب «اسلام عمر رضي الله عنه فتح و پیروزی بود. هجرت او نصرت بود و خلافت او رحمت».

سؤال ۱۹۵ـ ابوطلحه انصاری رضی الله عنه درباره حضرت عمر رضی الله عنه چه فرمود؟

جواب «به خدا سوگند با وفات عمر رضی الله عنه، در خانه هر مسلمان به دین و دنیای آنها ضربه وارد شد».

سؤال ۱۹۶ـ نمونه‌ای از خوف و خشیت حضرت عمر رضی الله عنه از پروردگار را ذکر کنید.

جواب او گاهی برگی را بر می‌داشت و می‌فرمود: «کاش این برگ بودم و هرگز به وجود نمی‌آمدم».

سؤال ۱۹۷ـ چرا حضرت عمر رضی الله عنه شاعران را از شعر گفتن باز می‌داشت؟

جواب زیرا اکثر آنها در شعر خود دیگران را هجو و بدگویی می‌کردند.

سؤال ۱۹۸ـ اخلاق عمر رضی الله عنه چگونه بود؟

جواب قبل از خلافت، قدری خشن و سخت‌گیر بود؛ ولی بعد از خلافت خوی خود را تغییر داد و بسیار نرم و فروتن بود؛ در حین اینکه با هیبت بود.

سؤال ۱۹۹ـ شهـــامت او در اصــلاح خطاهــایش چگونه بود؟

جواب چنانچه حرف شخص مقابل برحق بــود، از سخن خود بــاز مــی‌گــشت و حــرف او را قبــول می‌کرد.

سؤال ۲۰۰ـ نمونه‌ای از این شهامت را بیان کنید.

جواب روزی فرمود: «ای مردم مهریه زنان را زیــاد نکنید. اگر چنین کنید آن‌را به بیت المــال ارجــاع می‌دهم». پیرزنی این آیــه را خوانــد: «ولــو اتیــتم احداهن قنطاراً فلا تأخذوا منهن شیئاً» و حــضرت از حرف خود برگشت و فرمود: «همه از عمر رضی‌الله‌عنه بهتر می‌دانند؛ حتی پیرزنان».

سؤال ۲۰۱ـ وقتی دخترش حفصه بــه او پیــشنهاد داد که اگر از اموال غنیمت، پارچه‌ای نرم‌تر رسید، برای خود جامه‌ای بدوزد. عمر رضی‌الله‌عنه در جواب چــه فرمود؟

جواب «تو حال رسول خدا ﷺ را بهتر می‌دانی. او در چند سال نبوت خود سیر غذا نخورد. عمر رضی الله عنه هرگز چنین لباسی نمی‌پوشد».

سؤال ۲۰۲ـ کدام صفت او مشهور است؟

جواب عدالت.

سؤال ۲۰۳ـ نام شمشیر حضرت عمر رضی الله عنه چه بود؟

جواب ذوشحمه.

سؤال ۲۰٤ـ از زندگی متواضعانه حضرت عمر رضی الله عنه چه نتیجه می‌گیریم؟

جواب اینکه قدرت و ابهت در تقوا و خداترسی است؛ نه در ثروت و دارایی.

سؤال ۲۰۵ـ وقتی حضرت عمر رضی الله عنه بالای منبر فرمود: «اگر از سنت رسول خدا ﷺ و ابوبکر رضی الله عنه سرپیچی کنم، چه خواهید کرد» چه جوابی شنید؟

جواب جوانی بلند شد و گفت: با شمشیر کجی تو را می‌کنیم.

سؤال ۲۰۶ـ حضرت عمر رضی الله عنه در این هنگام چه فرمود؟

جواب خدا را شکر کرد و خوشحال شد، از اینکه در امت پیامبر صلی الله علیه و سلم چنین جوانان شجاع و غیوری پیدا می‌شود.

سؤال ۲۰۷ـ وظیفه ما نسبت به شخصیت او چیست؟

جواب از سیرت او پیروی کنیم و اخلاق و خداترسی او را الگوی خود قرار دهیم.

سؤال ۲۰۸ـ نظر حضرت علی رضی الله عنه درباره عمر چه بود؟

جواب او فرمود: «خداوند به عمر رضی الله عنه خیر دهد که کجی‌ها را راست و بیماری‌ها را مداوا کرد و سنت پیامبر را استوار نگه داشت و فتنه‌ها را پشت سر گذاشت».

سؤال ۲۰۹ـ سخنی از سخنان حضرت عمر رضی الله عنه را بیان کنید.

جواب فرمود: «از قرآن و سخنان پیامبرﷺ اتباع کنید و از پیش خود در دین چیزی ابداع نکنید».

سؤال ۲۱۰ـ نمونه‌ای از عدالت و انصاف خلافت فاروق بیان کنید.

جواب روزی در حین سخنرانی فرمود: «ای مردم گوش فرا دهید و اطاعت کنید». مردی بلند شد و گفت: گوش نمی‌دهیم و اطاعت نمی‌کنیم. چرا شما لباسی بلندتر از ما پوشیدید در حالیکه از بیت المال یک لباس به ما دادی و خود دو لباس داری؟ فرمود: «این سهمیه فرزندم است که از او گرفتم. آن مرد گفت: اکنون به سخنت گوش می‌دهیم».

سؤال ۲۱۱ـ حضرت عمرس به چه کسی لقب ابراهیم زمان داد؟

جواب عبدالله بن ثوب که توسط اسود عنسی، مدعی دروغین نبوت به سوختن در آتش تهدید شد.

سؤال ۲۱۲ـ قاضی حضرت عمر رضی‌الله‌عنه در فلسطین چه کسی بود؟

جواب عباده بن صامت رضی‌الله‌عنه.

سؤال ۲۱۳ـ سفارش حضرت عمر رضی‌الله‌عنه به نمایندگان و استانداران چه بود؟

جواب مردم را به احکام دینی آشنا کنند و کتاب و سنت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم را به آنها تعلیم دهند؛ بخصوص تأکید می‌کرد تا نماز همواره در جامعه برپا شود.

سؤال ۲۱٤ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه به خلیفه بعد از خود چه نصیحتی کرد؟

جواب فرمود: «تو را به تقوای خدای یگانه وصیت می‌کنم و به اینکه با مهاجرین به خوبی رفتار کنی و با انصار با مهربانی برخورد نمایی و احسان آنها را مدنظر داشته باشی و از بدی آنان درگذر نمایی و تو را درباره‌ی همه ساکنان شهرها به خیر توصیه می‌کنم. با اهل روستاها به خوبی رفتار کن؛

زیرا اصل عرب و اساس اسلام هستند زکات آنها را بر فقرای خودشان خرج کن...».

سؤال ۲۱۵ـ قبل از اینکه به دست ابولولو مجروح شود، به چه کسانی دستور داد، خراج زمینهای دجله و فرات را مشخص کنند؟

جواب حذیفه بن یمان رضی الله عنه و سهل بن حنیف رضی الله عنه.

سؤال ۲۱۶ـ آخرین خطبه حضرت عمر رضی الله عنه در مدینه در چه تاریخی بود؟

جواب ۲۱ ذیحجه، سال ۲۳ هجری قمری.

سؤال ۲۱۷ـ در این خطبه چه فرمود؟

جواب «من خوابی دیدم که نشان می‌دهد اجلم فرا رسیده، قوم مرا چنین مجبور کردند که خلیفه تعیین کنم؛ اما من آن‌را به شورای شش نفره واگذار نمودم؛ کسانی‌که رسول خدا صلی الله علیه وسلم هنگام وفات از آنها راضی بود».

سؤال ۲۱۸ـ وقتی مطمئن شد از زخم مجوسی شهید می‌شود، چه پیامی برای حضرت عایشه فرستاد؟

جواب اینکه اجازه دهد در کنار رسول خدا ﷺ و ابوبکر رضی الله عنه دفن شود.

سؤال ۲۱۹ـ حضرت عایشه چه جوابی داد؟

جواب «این مکان را برای خودم نگه داشته بودم؛ اما چه کسی بهتر از عمر رضی الله عنه، شخصی‌که رسول خدا ﷺ در حالی وفات کرد که از او راضی بود».

سؤال ۲۲۰ـ وقتی از آخرین حج خود بر می‌گشت چه دعایی کرده بود؟

جواب او دعا می‌کرد: «خدایا رعیتم زیاد شده، من ضعیفم، پیش از آنکه نسبت به امور خلافت کوتاهی از من سرزند، مرا از این جهان ببر».

سؤال ۲۲۱ـ حضرت عمر رضی الله عنه بعد از خود چند نفر را کاندیدای خلافت کرد؟

جواب هفت نفر، عثمان رضی الله عنه، علی رضی الله عنه، طلحه رضی الله عنه، زبیر رضی الله عنه، عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه و سعد رضی الله عنه.

سؤال ۲۲۲ـ بعد از عمر رضی الله عنه چه کسی به خلافت رسید؟

جواب حضرت عثمان رضی الله عنه.

سؤال ۲۲۳ـ در آخرین روزهای زندگی چه می‌فرمود؟

جواب «عمر رضی الله عنه هلاک خواهد شد؛ اگر پروردگار خطاهای او را نبخشد».

سؤال ۲۲٤ـ حضرت عمر رضی الله عنه چند سال خلیفه مسلمانان بود؟

جواب ۱۰ سال و ۱۰ ماه.

سؤال ۲۲۵ـ در آخرین وصیت خود به مسلمانان چه فرمود؟

جواب «من دو چیز بعد از رحلت خود در میان شما می‌گذارم؛ اگر بر آنها عامل باشید، بر خیر

هستید؛ یکی انصاف هنگام قضاوت و دوم انصاف هنگام تقسیم».

سؤال ۲۲٦ـ او قبل از شهادت خود چه خوابی دیده بود؟

جواب او خواب دید که مرغ سرخی او را از ناحیه شکم نوک زده بود. فرمود: «احساس می‌کنم به زودی وفات می‌کنم».

سؤال ۲۲۷ـ کعب بن احبار رضی الله عنه به او چه فرمود؟

جواب گفته بود: «من در تورات چنین یافتم که تو شهید می‌شوی».

سؤال ۲۲۸ـ دعای مشهور حضرت عمر رضی الله عنه چه بود؟

جواب «اللهم ارزقنی شهادة فی سبیلک واجعل موتی فی بلد رسولک» (بخاری)؛ بار الها مرا به شهادت در راه خودت نایل بگردان و مرگم را در شهر پیامبر خودت قرار بده.

سؤال ۲۲۹ـ او هنگام شهادت چقدر بدهکار بود؟

جواب ٦٨ هزار درهم.

سؤال ۲۳۰ـ ابولولو کیست؟

جواب او مجوسی الاصل و غلام مغیره بود.

سؤال ۲۳۱ـ غیر از حضرت عمرؓ چند نفر دیگر را زخمی نمود؟

جواب دوازده نفر که شش صحابی شهید شدند.

سؤال ۲۳۲ـ عاقبت قاتل چه شد؟

جواب خودکشی کرد و هلاک شد.

سؤال ۲۳۳ـ در چه روزی مصدوم شد؟

جواب روز چهارشنبه.

سؤال ۲۳٤ـ هنگام ضربت خوردن چه گفت؟

جواب سوال کرد: آیا ضارب مسلمان است. گفتند: او مجوسی است. فرمود: «الحمدلله از دست کافری شهید می‌شوم».

سؤال ۲۳۵ـ علت کینه ابولولو با حضرت عمرؓ چه بود؟

جواب: او از عمر رضی‌الله‌عنه تقاضا کرد که از ارباب او بخواهد که حقوق دریافتی‌اش را کم کند.

سؤال ۲۳۶ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه به او چه فرمود؟

جواب: چون از او پرسید و حقوق پرداختی‌اش متعادل بود فرمود: با توجه به حرفه‌ات، حقوق متناسب است.

سؤال ۲۳۷ـ وقتی حضرت عمر رضی‌الله‌عنه از ابولولو خواست برای او سنگ آسیاب بسازد، چه گفت؟

جواب: گفت: «چنان سنگی بسازم که در جهان مشهور باشد».

سؤال ۲۳۸ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه با تهدید ابولولو چه کرد؟

جواب: لبخند زد و فرمود: «او مرا به قتل تهدید کرده است». (اما کاری به کارش نداشت).

سؤال ۲۳۹ـ مسلمانان وقتی تهدید ابولولو را شنیدند، چه گفتند؟

جواب: اجازه دهید او را مجازات کنیم و به سزای این حرفش برسانیم.

سؤال ۲٤۰ـ حضرت عمرؓ چه جوابی داد؟

جواب: فرمود: «آیا پیش از ارتکاب جرم مجازات شود».

سؤال ۲٤۱ـ در چه مکانی به شهادت رسید؟

جواب: محراب مسجد النبی و به هنگام نماز.

سؤال ۲٤۲ـ در چه سالی به شهادت رسید؟

جواب: اول محرم، ۲٤ هجری قمری.

سؤال ۲٤۳ـ وقتی به هنگام نماز مجروح شد، چه کسی نماز را به اتمام رساند؟

جواب: عبدالرحمان بن عوفؓ.

سؤال ۲٤٤ـ در چه روزی شهید شد؟

جواب: روز یکشنبه.

سؤال ۲٤٥ـ چند سال در دنیا زندگی کرد؟

جواب: مانند دو یار خود پیامبرﷺ و ابوبکرؓ ٦۳ سال.

سؤال ۲٤٦ـ چه کسی بر او نماز جنازه خواند؟

جواب حضرت صهیب رضی‌الله‌عنه.

سؤال ۲٤۷ـ حضرت عمر رضی‌الله‌عنه کجا دفن گردید؟

جواب حجره عایشه کنار رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وسلم.

سؤال ۲٤۸ـ موقعیت سر مبارک در قبر به ابوبکر صدیق رضی‌الله‌عنه چگونه است؟

جواب سر مبارک حضرت عمر رضی‌الله‌عنه نزدیک شانه‌های ابوبکر رضی‌الله‌عنه قرار دارد.

سؤال ۲٤۹ـ سرانجام قاتل حضرت عمر چه شد؟

جواب خود کشی کرد.

سؤال ۲٥۰ـ چه بیتی را حضرت عمر رضی‌الله‌عنه در آخر عمر می‌خواند؟

جواب ظلوم لنفسی غیر انی مسلم

اصلی الصلوة و اصوم

بر نفس خود ظلم کرده‌ام اما مسلمانم همه نمازهای را می‌خوانم و روزه می‌گیرم.